

A white chalk drawing of a simple house with a triangular roof and a rectangular base, set against a dark blue background with several small white stars. The drawing is made with thick, textured white lines.

Barvy naděje

K 10. VÝROČÍ MOBILNÍHO HOSPICE SV. MARTINA

BARVY NADĚJE

K 10. VÝROČÍ MOBILNÍHO HOSPICE SV. MARTINA

Charita
Česká republika

**OBLASTNÍ CHARITA
BLANSKO**

MOBILNÍ HOSPICE SV. MARTINA V ČÍSLECH

- 80 km denně průměrně najezdí zdravotní sestra hospice na cestě za klienty v běžné službě
- 30 dnů obvykle trvá doba péče o klienta mobilního hospice
- V současnosti v týmu Mobilního hospice sv. Martina pracují:
vrchní sestra, čtyři zdravotní sestry, šest lékařů, sociální pracovníce, psychologka, pastorační asistent a vedoucí zdravotních služeb

PRAVIDELNÉ AKCE MOBILNÍHO HOSPICE:

Koláč pro hospic

Koláč pro hospic je tradiční osvětová akce a sbírka konaná začátkem října v celé Diecézní charitě Brno. V rámci okresu Blansko akci v současnosti pořádáme v Blansku, v Boskovících a v Letovicích. Ve stáncích se lidé po celý den mohou zeptat pracovníků hospice na cokoliv z hospicové péče a za čerstvý koláč přispět na nákup vybavení na tuto službu.

Setkání pozůstalých

Vzpomínkové setkání konané obvykle v listopadu s posezením a bohoslužbou za zesnulé.

HISTORIE MOBILNÍHO HOSPICE

Vznik Mobilního hospice sv. Martina: Už nestačilo jen aplikovat injekci a odjet

Počátky služeb, ve kterých zdravotní sestry jezdí do domácností na základě indikace lékaře a vykonávají odborné zdravotnické úkony, sahají v Charitě do roku 1992. V tomto roce byl na půdě Ministerstva zdravotnictví spuštěn pilotní projekt „Domácí zdravotní péče“ a nezisková organizace Charita Česká republika se této výzvy statečně chopila.

Také v Oblastní charitě Blansko jezdí zdravotní sestry od této doby do domácností za lidmi, kteří potřebují zdravotní péči. Jejich práce je hrazena z všeobecného zdravotního pojištění a pojišťovna také určuje vyhláškou, kolik sestra stráví v domácnosti času při jednotlivých úkonech.

Jak v průběhu let přibývalo klientů, měnily se i požadavky na činnosti sester. Také přibývalo klientů s onkologickou diagnózou, kteří chtěli poslední chvíle svého života strávit ve svém domácím prostředí. Často to byli lidé v produktivním věku, kteří řešili spoustu otázek, nejen svůj zdravotní stav.

Uvědomovali jsme si, že péči potřebuje nejen sám nemocný, ale i pečující osoby, na které byly kladeny vysoké nároky. Už nestačilo pouze aplikovat injekci od bolesti a odjet. Bylo nutné podporovat, sdílet, nechat ventilovat emoce všem zúčastněným a věnovat nemocnému a jeho rodině víc času.

Proto v roce 2010 vzniklo samostatné středisko Domácí hospicové péče. Postupně se utvářel tým pracovníků, rok od roku stoupal počet rodin, které jsme doprovodili. V roce 2016 převzala vedení mobilního hospice Hana Kudová. Důležitým mezníkem byl rok 2019, kdy došlo k navázání smluvního vztahu se všemi zdravotními pojišťovnami a služba je tak stabilně financována.

POČET KLIENTŮ V PÉČI MOBILNÍHO HOSPICE

ROK	POČET KLIENTŮ
2010	17
2011	28
2012	29
2013	35
2014	53
2015	34
2016	61
2017	70
2018	97
2019	100
2020	<i>1/2 dosud 91</i>

O MOBILNÍM HOSPICI SV. MARTINA

Cílem Mobilního hospice sv. Martina je podpořit a doprovázet umírajícího člověka a jeho blízké, aby mohli společně a důstojně projít touto životní etapou. Náš tým kvalifikovaných pracovníků jezdí za klienty do jejich domácího prostředí, kde poskytuje mobilní specializovanou paliativní péči. Tu zajišťují 24 hodin denně především zdravotní sestry a lékaři, spolupracujeme s psychologkou, pastoračním asistentem a sociální pracovnící.

Na nejčastější otázky o hospici a paliativní péči odpovídá zakladatelka Mobilního hospice sv. Martina a vedoucí Zdravotních služeb Oblastní charity Blansko Radka Kuncová.

Co můžete klientovi a jeho blízkým v hospici nabídnout?

Především je to lidská blízkost, obyčejný zájem a pochopení. Každý pracovník z týmu mobilního hospice vstupuje do domácnosti s pokorou k životu a využívá svých znalostí a zkušeností k tomu, aby ulehčil nést těžké břemeno jak klientům, tak pečujícím osobám. Lékaři a zdravotní sestry se pomocí dostupných metod snaží zmírnit či odstranit bolest a jiné fyzické projevy, sociální pracovníce, psychologka a pastorační asistent se zabývají různými otázkami. Představme si například, že odchází muž v produktivním věku, který měl roli živitele rodiny. Je tolik věcí, které musí zařídit, ale tělo je nemocí slabé a vyčerpané.

„Co bude s mojí ženou? Jak zvládne platit hypotéku, když je na mateřské dovolené? Kdo jí pomůže starat se o děti, zahradu, auto? Nestihl jsem jí ještě říct, že musí nechat opravit tu sekačku na trávu, a co moje firma? Mám rozdělané zakázky do konce roku, někdo to musí převzít a s klienty komunikovat. Měli jsme jet ještě v létě na dovolenou, to už asi nestihnu, mělo by se to zrušit. Ale takhle to přece nesmí být, musím tu nemoc porazit, musím tady být pro své děti, proč se to muselo stát zrovna mně? Proč zrovna teď?“

Všichni pracovníci z týmu jsou připraveni naslouchat, snést jakýkoliv projev emocí, podpořit, dát naději, nalézat společně odpovědi na otázky a být si vzájemně oporou.

Jaký je rozdíl mezi umíráním v nemocnici a v domácím prostředí?

Během posledních let se situace hodně změnila k lepšímu, ale myslím, že je to vždy o lidech a jejich nastavení. Asi to není prostředí, které by určovalo kvalitu, ale lidé. Když končí život, nic materiálního nemá hodnotu. Pouze vztahy, mít možnost odpustit si, projevit lásku, vděčnost, ale i například smířit se s osudem, někdo s Bohem. Známé prostředí, domov klienta je bezpečné místo, kde se můžou tyhle niterné záležitosti otevřít. Velký rozdíl vnímám v tom, že se obrátí role zdravotníků a pečujících osob. Zatímco v nemocnici chodí na návštěvu rodina a veškeré potřeby uspokojují „cizí“ lidé, v domácím hospici je to naopak. Stará se rodina a na návštěvu chodí pracovníci hospice.

Přízpůsobujete péči individuálnímu přání klientů a jejich rodiny?

Ano, je to jeden ze základních principů služby. Jinak by ani nebylo možné zajistit důstojnost člověka. Důstojnost chápu jako úctu k člověku, respekt k jeho individualitě. Někdy je to po pravdě trochu složitější, ale vždy se dá najít kompromis. Vybavují se mi situace, kdy rodina nebo klient chtěli vyzkoušet různé (ne vždy legální) látky, které nemusí pozitivně ovlivnit průběh nemoci. Nebráníme jim v tom, jen je prosíme, abychom k sobě vzájemně byli upřímní.

Dokážete zajistit, aby klient neměl bolesti, aby netrpěl?

Naši lékaři mají opravdu bohaté zkušenosti s nastavováním léčby bolesti, ale na druhé straně ty ošklivé nemoci mají také vynalézavé způsoby, jak člověka potrápít. Někdy je za fyzickou bolestí ukrytá bolest psychická – strach, smutek, zoufalství. Proto je tak důležité věnovat se nejen tělu, ale člověku jako celku. Služba je nepřetržitá, sestřičky dojedou na zavolání do 30 minut, také učí rodinné příslušníky podat lék od bolesti dle potřeby, nastavujeme kontinuální dávkování léků, aby nedocházelo k vyhasínání účinku. Snažíme se o to, aby nejen bolesti, ale veškeré nepříjemné projevy nemoci byly co nejrychleji odstraněny.

Dostáváte se někdy do situací, kdy péče doma nejde zvládnout nebo jen s obtížemi?

Možná vás to překvapí, ale tím limitem jsou samy pečující osoby. Velice obtížná situace bývá, když se pečující nemá s kým vystřídat. Vyčerpání pak pramení z tíhy zodpovědnosti za milujícího člověka, z vnitřního boje, zda neexistuje možnost život blízkého zachránit. Nebo naopak, když je v rodině mnoho ochotných pečujících, ale každý má jiný názor na léčbu, péči. Všichni, kdo se rozhodli doprovodit svého blízkého doma, mají můj obdiv. Jsou to neuvěřitelně silní lidé, kteří dokážou překonat ty nejtěžší překážky a tím zhmotnit lásku, kterou ke svým blízkým mají. A v takovémto prostředí se žije i umírá tak nějak lehčeji.

Justýna Březinová

Z DOPISŮ KLIENTŮ

„Jménem celé zarmoucené rodiny si dovoluji poděkovat vedení a celému kolektivu Charity a Hospice sv. Martina v Blansku za poskytnutí zdravotní a lékařské péče mojí milované manželce paní Ľubov M. v posledních týdnech a dnech jejího života.“

Luboš, květen 2020

„Jejich profesionální přístup, vlídnost, ochota a úcta k člověku – to se dnes jen tak nevidí. Naučili mě dávkovat léky, podávat injekce do kanyly pod kůží a radili, jak vůbec celou situaci zvládat... Umožnili tím, že po společných 40letech i do poslední chvíle jsme mohli být spolu. A to pro nás oba bylo velmi důležité.“

Irena, červen 2020

„Nedovedu si představit, jak bysme jako rodina bez vaší pomoci zvládli tyto pro nás velmi těžké chvíle. Od ledna do března 2019 jsme ve vás měli fyzickou a mentální podporu a nacházeli jsme u vás maximální pochopení.“

Jan, prosinec 2019

„Chtěla bych Vám touto cestou poděkovat za vzornou a pečlivou péči, se kterou jste se starali o mou maminku... Víím, že slova díků nestačí, a já se s pokorou a vděčností skláním před Vaší těžkou a náročnou profesí.“

Lidka, říjen 2019

„Jistě to nevím..., snad jsou v nebi andělé. Díky vám ale s naprostou jistotou víím, že mezi námi na zemi jsou lidé andělům podobní, kteří přicházejí v nejtěžších chvílích života s pomocí a útěchou do našich domovů. Vaší prací, spíše posláním, je poskytnout úlevu i naději trpícím a jejich blízkým, a tak se pro ně stáváte anděly na zemi.“

René

„Chtěla bych Vám poděkovat za doprovázení mého manžela. Bez Vás bych to nezvládla.“

Anna, únor 2019

„Sestra, paní doktorka, to jsou prostě andělé bez křídel. S obrovským srdcem a láskyplnou péčí. Nemám slov, jak se o manžela do poslední chvíli staraly. Sestry dělaly vše proto, aby netrpěl bolestmi a mohl v poklidu odejít z tohoto světa.“

rodina Kučerova a Havlíčkova, listopad 2018

Nela Pospíšilová

A watercolor landscape painting. The sky is a mix of deep blue, purple, and white, suggesting a dramatic or overcast day. Below the sky is a bright, hazy green area representing a field or hills. In the foreground, there are dark, thin, vertical strokes representing grass or reeds. A single, larger, fan-shaped green leaf or flower is visible in the lower center. The overall style is soft and atmospheric.

Michal Křivánek

Barbora K.

HOSPIC PRO MĚ ZNAMENÁ

Hospic je týmová práce, zázemí kolektivu je pro mě velmi důležité. Jsem na to hrdá, že tuto práci můžu dělat, baví mě, dává mi obrovský smysl. A taky mě posouvá dál jako člověka, naučila jsem se naslouchat a pokoře. Při práci v hospici totiž nejsme důležití my pracovníci, ale právě lidi, o které se staráme.

Lenka, sestra mobilního hospice

Můžu být u toho, když člověk odchází v domácím prostředí, za přítomnosti svých nejbližších, bez bolesti, pokojně a důstojně. Hospic mi dává pocit smysluplné práce, který je nenahraditelný a v žádném jiném zaměstnání jej nelze zažít. Dříve jsem pracovala na porodním sále a až v hospici, když doprovázím pacienty na jejich poslední cestě, tak přemýšlím, že jsou si zrození a umírání v něčem podobné.

Dagmar, sestra mobilního hospice

Anna Kapinusová

K hospici jsem se dostala, když mi umíral tatínek, je to moje srdeční záležitost. Je pro mě důležité, že můžeme lidem pomáhat v jedné z nejtěžších chvil života, že jim umožňujeme zemřít doma. Pro mě je to poslání, já hospic vlastně ani nevnímám jako práci.

Renáta, sociální pracovnice mobilního hospice

Hospic je práce ve skvělém kolektivu, který je pro mě moc důležitý. Stejně i to, že se snažíme společně dojít k tomu nejlepšímu pro klienta. Konce bývají vždycky smutné, ale v domácím hospici lidé neumírají sami. Odchod z života doma je kontinuální blízkost, kdy spolu ani lidé nemusí mluvit, ale prostě tam jsou a můžou dát svému blízkému to, co zrovna potřebuje.

Zuzana, lékařka mobilního hospice

*Hospic je pro mě:
Smysluplná práce
Důstojné umírání
Stabilní kolektiv
Umírání v bezpečí domova*

Hanka, vrchní sestra mobilního hospice

Hospic je pro mě:

Rodina – Ve které se setkáváme a ve které se musíme na sebe napojit, splynout.

Cesta – Ta fyzická autem, která taky někdy nebývá jednoduchá, i cesta k lidem, navázání vztahu k nim.

Důvěra – Vzájemná. Někdy je náročné najít si společnou důvěru.

Důstojnost – Člověka, kterého doprovázíme.

Liduška, sestra mobilního hospice

Hospic pro mě znamená:

Smysluplnost

Doprovázení

Vidět na druhý břeh

Míra, pastorační asistent

Pracovat v mobilním hospici:

*Je pro mě setkání s lidmi na konci života,
taková biologicko-sociálně-duchovně-psychologická jednota.*

*Být s nimi je pro mě čest,
chci jim pomoci jejich osud v rukou nést.*

Ivana, psycholožka mobilního hospice

*Práce v hospici mi dává smysl, naději, radost.
Souzní s výrokem Václava Havla:
„Naděje není přesvědčení, že něco dobře dopadne,
ale jistota, že má něco smysl bez ohledu na to, jak to dopadne.“*
Kája, vedoucí lékařka mobilního hospice

*Hospic je pro mě:
Zodpovědnost – Za klienty, rodiny a pracovníky
Křehkost – Života i křehkost lásky k životu
Neopakovatelnost – Bytí, neopakovatelnost života každého člověka*
Radka, vedoucí zdravotních služeb

*Hospic je pro mne službou druhým v jejich těžkých chvílích, při péči o svého blízkého a milovaného člověka.
Námi nezasloužený dar života, je tak vzácný! Proto i naše umírání v kruhu našich blízkých
je pro nás darem a nadějí žít dál v lásce a srdcích své rodiny.
Hospicová péče je pro mne velkou životní zkušeností. Že dobro lidí, kteří se starají s láskou
o druhé na jejich konci života, je důkazem dobra a lásky tohoto světa.*
Mirka, sestra mobilního hospice

Monika, lékařka mobilního hospice

V. Sedláčková

SLOVO ŘEDITELE

Domácí hospicová péče Charity Blansko... Co k ní říct? Co říct a neopakovat se. Je výjimečnější než naše ostatní služby? Je náročnější? Nevím, ale určitě je jiná... Řeší téma, které nechceme slyšet, utíkáme před ním, vyhýbáme se mu. Tedy dokud nás nebo někoho blízkého nepotká. Při tom řeší téma v našem životě ze své podstaty nejpřirozenější. Téma umírání a smrti. Z mého pohledu téma dříve méně opomíjené, samozřejmé, přirozené. Naši předkové trávili poslední chvíle se svými blízkými, zapálili svíčku, modlili se, vzpomínali, plakali. Určitě však těch posledních chvil s umírajícím nelitovali. Umíme si to dnes představit? Myslím, velká část jen stěží.

Žijeme v době dříve nemyslitelného všestranného rozvoje. Naše medicína dokáže mnohdy až zázraky, ale má své limity. Naše společnost preferuje mládí, zdraví, krásu, výkon, úspěch. Tím měří kvalitu života. Strach, bolest a utrpení se vytěsňují.

Naše Domácí hospicová péče sv. Martina je tu proto, aby v těchto chvílích pomohla. Pomáhá s bolestí podáním léků, pomáhá vyrovnat se se strachem tím, že jsme nablízku. Pomáhá vyrovnat se s utrpením ze ztráty blízkého následnou péčí a navazujícími službami. Hospicová péče je totiž péče o celého člověka. Nejen lékař a zdravotní sestra, ale i sociální pracovník, psycholog, duchovní. Naše hospicová péče je tu už 10 let. Funguje, rozvíjí se, profesionalizuje se. Roste. A za tou službou jsou lidé. A těm patří DÍK. Neumím najít správný přívlastek, aby to nevyznělo jako klišé. Veliký, obrovský, nedocenitelný...? A k té psychicky i fyzicky náročné práci musí zvládnout i „administrativu“. A to je těžký úkol.

A tak už 10 let se snažíme společně vytvářet kvalitní podmínky pro fungování našeho hospice. A myslím, že se nám to daří. Zlepšováním zázemí, vzájemnou komunikací, vzděláváním, nákupem zdravotnických pomůcek, obnovou vozového parku atp. Ale hlavně a především dobrou partou, která se umí podpořit. A proto našemu hospici do dalších let (10,20,30...☺) přeji především dobrou partu.

Ing. Pavel Kolmačka
ředitel Oblastní charity Blansko

Mobilní hospic sv. Martina vznikl v roce 2010 jako jedna ze služeb Oblastní charity Blansko. Oblastní charita Blansko spadá společně s ostatními oblastními charitami z Jihomoravského kraje a Vysočiny pod Diecézní charitu Brno a je součástí neziskové humanitární organizace Charita Česká republika, která je největším nestátním poskytovatelem sociálně zdravotních služeb u nás.

MOBILNÍ HOSPIC SVATÉHO MARTINA
DOMÁCÍ HOSPICOVÁ PÉČE

Sadová 2, 678 01 Blansko

telefon:	+420 516 410 825
e-mail:	mobilni.hospic@blansko.charita.cz
bankovní spojení:	KB číslo účtu 15635631/0100, VS 236
IČO:	44 99 02 60

OBLASTNÍ CHARITA BLANSKO

Komenského 19, 678 01 Blansko

telefon: 516 417 351

e-mail: blansko@blansko.charita.cz

bankovní spojení: KB číslo účtu 15635631/0100

identifikační číslo organizace: 44 99 02 60

www.blansko.charita.cz

*Děkujeme všem, kteří nám k 10. výročí Mobilního hospice sv. Martina kresby na téma „Barvy naděje“ vytvořili.
Zvláštní poděkování patří Výtvarnému oboru Základní umělecké školy Adamov.*